

---

**CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD**  
**6 Chwefror, 2026**

---

**TEITL:** Penodi Swyddog Monitro Dros Dro

**AWDUR:** Alwen Williams, Prif Weithredwr

---

**1. PWRPAS YR ADRODDIAD**

1.1. Argymhell penodi Swyddog Monitro.

**2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR**

2.1. Cymeradwyo penodiad Mark Watkins fel Swyddog Monitro.

**3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD**

3.1. Mae adran 5 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (fel y'i diwygiwyd gan Reoliad 7 o Reoliadau Cyd-bwyllgorau Corfforedig (Cyffredinol) (Rhif 2) (Cymru) 2021) yn gosod dyletswydd ar y CBC i benodi Swyddog Monitro.

3.2. Mae'r Swyddog Monitro yn swydd Prif Swyddog statudol ac, yn unol â Rheolau Gweithdrefn Cyflogaeth a Chynllun Dirprwyo'r CBC, mae eu penodiad yn fater a gedwir i'r CBC. Mae dynodi Dirprwy Swyddog Monitro yn benodiad personol gan y Swyddog Monitro.

3.3. Mae'r CBC wedi cymeradwyo'r gyllideb ar gyfer penodi swydd Lawn Amser Swyddog Cyfreithiol a Llywodraethu a fyddai'n Swyddog Monitro. Ar hyn o bryd mae'r swyddogaeth honno yn cael ei chyflawni ar sail rhan-amser gan Iwan Evans, Pennaeth Cyfreithiol a Swyddog Monitro yng Nghyngor Gwynedd. Mae Iwan yn bwriadu camu i lawr o'r rôl.

3.4. Mae nifer o heriau ymarferol a llywodraethu wedi dod i'r amlwg wrth i weithgareddau'r CBC ddatblygu ac wrth i waith rhanbarthol gael ei ymgorffori ymhellach. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Pwysau gweithredol a risg oherwydd rhannu capasiti swyddogion, gyda gofynion deublyg cyfrifoldebau Cyngor Gwynedd a rhanbarthol (CBC).
- Diffyg capasiti cyffredinol ac effaith gofynion sy'n gwrthdaro ar swyddogion.
- Gwrthdaro buddiannau posibl i swyddogion statudol sy'n gorfod cyngori Cyngor Gwynedd a'r CBC.
- Risg ynghylch canfyddiadau o annibyniaeth a didueddrwydd, yn enwedig mewn amgylchiadau lle gall cyngor neu benderfyniadau'r CBC gael canlyniadau uniongyrchol ar gynghorau unigol.
- Eglurder atebolrwydd a rheoli risg lle gall cyfrifoldebau statudol wrthdaro rhwng y ddau sefydliad.

- 3.5. Ddydd Gwener 23 Ionawr cytunwyd ar gyllideb y CBC ar gyfer 2026/27. Gwneir darpariaeth yn y gyllideb ar gyfer x1 cyfwerth ag amser llawn ar gyfer Swyddog Monitro ac mae camau wedi'u cymryd ar unwaith i adnabod ymgeisydd addas i ymgymryd â'r rôl ar sail amser llawn, dros dro, er mwyn caniatáu i'r gwaith o recriwtio swyddog parhaol fynd rhagddo.
- 3.6. Wedi chwilio'r farchnad dros dro, adnabuwyd Mark Watkins, arweinydd profiadol iawn yn y sector llywodraeth leol a chyfreithiwr locwm gweithredol sy'n gorffen cyfnod o wyth mis fel Cyfarwyddwr Strategol Dros Dro y Gyfraith a Llywodraethu a Swyddog Monitro gyda Chydbwyllgor Corfforedig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ar 30<sup>th</sup> Ionawr, 2026. Mae gan Mark hanes cryf o arwain aseiniadau interim trawsnewidiol, gan gynnwys ailysgrifennu cyfansoddiadau, cryfhau llywodraethu, ail-lunio timau proffesiynol, gwella perfformiad, a gyrru effeithlonrwydd a chynhyrchu incwm. Bydd ei brofiad diweddar o ymgymryd â'r rôl hon ar gyfer CBC Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn amhrisiadwy i Ogledd Cymru.
- 3.7. Er mwyn sicrhau Mark i'r rôl, roedd angen penderfyniad yn gyflym, felly er mwyn mynd i'r afael â'r materion hyn ac i ganiatáu amser i ddatblygu'r trefniadau parhaol, mae Mark wedi'i gontractio fel locwm gan ddechrau ar 2 Chwefror i ymgymryd â dyletswyddau'r rôl. Bydd Iwan Evans, Swyddog Monitro'r CBC yn trosglwyddo ei gyfrifoldebau yn ystod yr wythnosau nesaf. Mae'n briodol bod Mark hefyd yn cael ei benodi i rôl y Swyddog Monitro.

---

#### YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Mae ganddo fuddiant personol yn yr adroddiad ar ddyddiad ei ysgrifennu.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Dim gwrthwynebiadau i'r penderfyniad a geisir."